

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštino-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravišstvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Kaj s to dopisnico?

V vsakem izvedu smo danes priložili dopisnico, na katero nam napišite naslove onih, o katerih dobro veste, da niso naročniki »Slovenskega gospodarja«, in nam jo tako spisano vrnite. Če kdo ne ve za več kot za enega, naj napiše pa enega. Zabeležili si bomo imena tistih naših naročnikov, ki nam bodo šli v tem oziru na roko!

Zakaj nam pojdite v tem oziru na roko? Zato, da bo »Slovenski gospodar« kar najbolj razširjen. Naročnik, ki dela za svoj list tudi s tem, da ga pomaga razširjati, res ljubi svoj list. Ve pa tudi, da koristi s tem samemu sebi, saj bo list veliko lažje vsestran-

sko dober, če bo dosti naročnikov. V nekaterih krajih imamo res da že svoje zaupnike, tudi ti bodo od svoje strani okrog novega leta šli na delo, toda tudi naročniki sami naj njim in nam pomagajo.

Vsem, katerih naslove nam boste sporočili, bomo radevolje poslali list na ogled, da si ga čimprej naročijo.

Naslove nam pošljite točne, da bomo tudi mi mogli točno doposlati. Tudi storite to še ta teden, nikar ne odlašajte!

Že v naprej se vam zahvaljuje:

uprava »Slov. gospodarja«.

Novi državni proračun.

Minister notranjih zadev dr. Anton Korošec je rekel v svojem govoru na občnem zboru Zadružne zveze v Ljubljani 18. novembra o državnem proračunu naslednje: »Letošnje leto bo najhujše leto za nas v gospodarskem oziru. Izdatki ostajajo isti, dohodki pa so vedno manjši; to velja za posameznika kot za državo. Državni proračun bo letos sestavljen na drug način, kot je to bilo običajno. Sestavljen bo redni proračun, ki bo obsegal redne dohodeke in izdatke, izvanredni proračun pa bo obsegal izredne izdatke, izdatke za investicije. Redni proračun bo uravnotežen. Od izrednega proračuna pa se bo izvršilo le tisto, za kar bo kritje.« Dr. Koroščeve besede je potrdil ter jim dal obširnejšo razlago finančni minister dr. Letica, ki je predložil 19. novembra predsedniku narodne skupščine proračunski predlog za proračunsko leto 1936-37 ter je ob tej priliki dal novinarjem o svoti in sestavi državnega proračuna obsežno izjavo, ki iz nje povzamemo naslednje:

Predlog proračuna za leto 1936/1937 znaša 10 milijard 307.040.784 Din izdatkov in ravno toliko dohodkov ter je manjši od sedaj veljavnega proračuna za pol milijarde (500 milijonov) Din. Novi proračun je drugače sestavljen ko prejšnji. Prejšnji je ločil proračun državnih podjetij od proračuna državne uprave. Novi tega ne dela več,

vsled česar je bolj pregleden, jasen in odkrit. V proračunu so vpoštevane vse državne potrebe za prihodnje leto, hkrati pa se vsi ti krediti krijejo iz državnih dohodkov. Na ta način je zagotovljeno ravnotežje, kar predstavlja v sedanjih resnih časih edino zanesljivo pot za ozdravljenje državnih financ. Ker za izredne kredite, to je za one izdatke, ki imajo investicijski značaj, ni v rednih državnih dohodkih potrebne kritja, se v proračunski predlog niso mogli sprejeti. Državne potrebe izrednega značaja, ki jih je brez dvoma mnogo, med njimi tudi takih, ki so tudi nujne, bodo predmet posebnega proučevanja v tem smislu, da se za nje poiščejo nova izredna kritja, ki se bodo ustvarjala s posebnimi sredstvi, kakor hitro bodo ta sredstva zagotovljena.

Predlog proračuna izgleda v primerjavi s sedaj veljavnim proračunom takole (vse v milijonih Din, v oklepajih razlike nasproti sedanjemu proračunu):

vrhovna državna uprava 157.7 (+ 3.6)
pokojnine in invalidnine 1100.7 (—)
državni dolgovi 767.9 (— 152.7)
ministrstvo pravde 349.5 (— 9.2)
ministrstvo prosvete 833.1 (— 17.5)
ministrstvo financ 797.9 (— 28.1)
zunanjstvo 121.5 (— 1.4)
notranje ministrstvo 517.3 (— 28.9)
vojska in mornarica 2309.4 (+ 309.5)

ministrstvo za zgradbe 154.6 (— 13.1)
ministrstvo za promet 2177.8 (+ 3.0)
ministrstvo za pošto 362.3 (+ 30.4)
ministrstvo za kmetijstvo 95.7 (— 7.4)
ministrstvo za trgovino 44.3 (— 1.3)
ministrstvo za gozdove in rudnike 266.1 (— 24.2)
ministrstvo za socialno politiko 199.4 (— 3.0)
ministrstvo za telesno vzgojo 11.8 (— 2.4)
rezervni krediti 40.0 (—).

Kar se tiče dohodkov, so predloženi samo taki, ki so bili že tudi v sedanjem proračunu. Novi se ne uvažajo. Dosedanji so zmanjšani posebno pri davkih kot posledica že uvedene zmanjšane zemljarine z znižanjem katastrskega čistega dohodka za 1 tretjino, razen teh vsled izvedenih ukrepov v pravcu znižanja pridobnine, radi redukcije doprinosov od hiš in drugih objektov morejo biti predloženi manjši iznosi od onih, ki so sprejeti po sedanjem proračunu. Cela vrsta ukrepov, ki jih je podvzela vlada dr. Stojadinoviča, najbolje dokazuje, koliko skrbi poklanja vsem potrebam naroda ter njegovim upravičenim željam. Ta napor ni bil zaman ter se je doseglo stvarno znižanje, s tem pa obvarovalo proračunsko ravnovesje.

Kar se tiče dohodkov, je njih slika v primeri s sedaj veljavnim proračunom naslednja (v milijonih dinarjev, v oklepajih razlike nasproti sedanjemu proračunu):

neposredni davki 1472 (— 145)
davek na poslovni promet 660 (+ 170)
vojnica in izredni davki 82 (— 6)
davčni zaostanki 85 (—)
trošarine 825 (+ 27)
takse 1039 (— 66)
carine 700 (+ 50)
viški monopolov 1956
državna podjetja 3400
razni dohodki 121.8.

Pripomniti je še, da velja znižanje zemljiškega davka, kakor omenjeno, tudi za davčno leto 1936. Po določbah čl. 48 zakona o proračunskih dvanajstlinah, se podaljšajo olajšave zemljarine po uredbi od 2. februarja t. l. tudi za davčno leto 1936 in sicer tako, da se katastrski čisti dohodek po čl. 1 te uredbe za njive in za vinograde na krševitem terenu, kjer so glavni dohodek kmeta, znižajo za eno tretjino. Na podlagi odloka oddelka za kataster in državna imetja finančnega ministrstva se ima izračunavanje znižanega katastrskega čistega dohodka za l. 1936 vršiti na isti način, kakor za davčno leto 1935. Zato bodo določbe za izvr-